

ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНІ ПРИГОДИ

Згідно зазначених Правил **дорожньо-транспортна пригода** — це пригода, яка сталася за участю хоча б одного механічного транспортного засобу, що рухався, і призвела до загибелі або поранення людей чи пошкодження одного або кількох транспортних засобів, вантажу, доріг, дорожніх та інших споруд або майна.

До державної статистичної звітності включаються відомості органів внутрішніх справ про ДТП, що призвели до загибелі або поранення людей (загиблі — це люди, які померли від одержаних поранень на місці ДТП чи протягом 30 діб після неї; поранені — люди, які дістали тілесні пошкодження, незалежно від ступеня їх тяжкості). Підприємствами беруться на відомчий облік усі ДТП за участю транспортних засобів, власниками яких вони є, незалежно від місця скоєння пригоди, її наслідків і вини водіїв, а дорожніми і комунальними організаціями, крім цього, ведеться облік усіх ДТП, скоєних на ділянках доріг і вулиць, що ними обслуговуються, і окремо — ДТП, скоєнню яких сприяли незадовільні дорожні умови. Облік ДТП ведеться з метою оцінки стану аварійності, аналізу причин їх скоєння і вжиття заходів до усунення цих причин.

Не підлягають обліку як ДТП:

1. пригоди за участю тракторів, інших самохідних машин і механізмів у разі виконання ними основних виробничих операцій за своїм призначенням (оранка, прокладання траншей, скиртування, збирання врожаю, лісозаготівля, робота у кар'єрах, навантажувально-розвантажувальні роботи, що виконуються за допомогою автокранів чи методом самоскиду, встановлення щогли, опор тощо);
2. пригоди, що сталися внаслідок навмисних дій, спрямованих на позбавлення життя або заподіяння шкоди здоров'ю людей чи майну, або внаслідок спроби потерпілого заподіяти собі смерть;
3. пригоди, що сталися внаслідок стихійного лиха;
4. пригоди, що сталися внаслідок порушення водіями техніки безпеки і правил експлуатації транспортних засобів при відсутності водія за рульом (запуск двигуна за допомогою пускової рукоятки, пуск двигуна при увімкненій передачі тощо);
5. пригоди, що сталися при зчепленні чи розчепленні транспортних засобів із причепами, тракторними саньми, сільгоспзнаряддям тощо;
6. пожежі на транспортних засобах, що рухалися, виникнення яких не пов'язане з їхньою технічною несправністю.

До державної статистичної звітності не включаються відомості про ДТП, скоєні:

1. на територіях підприємств, аеродромів, військових частин та інших об'єктів, що мають пропускну систему в'їзду і виїзду, огорожені та охороняються;
2. під час тренувань і змагань з автомобільних чи мотоциклетних видів спорту, якщо потерпілі водії — спортсмени, судді чи інший персонал, який обслуговує спортивні заходи.

Розрізняють десять видів ДТП.

Зіткнення — пригода, під час якої транспортні засоби, що рухалися, зіткнулися поміж собою чи з рухомим складом залізниці. До цього виду належать також зіткнення з транспортним засобом, що раптово зупинився (перед світлофором, через за- тор у русі чи технічну несправність), і зіткнення рухомого складу залізниці із транспортним засобом, що зупинився або був залишений на колії.

Перекидання — пригода, під час якої транспортний засіб, що рухався, перекинувся. До цього виду пригод не належать перекидання, яким передували інші види пригод (наприклад, зіткнення призвело до перекидання).

Наїзд на транспортний засіб, що стоїть, — пригода, під час якої транспортний засіб, що рухався, наїхав на транспортний засіб (у тому числі причіп чи напівпричіп), що стояв, крім пригод, віднесених до зіткнення.

Наїзд на перешкоду — пригода, під час якої транспортний засіб наїхав чи вдарився в нерухомий предмет (опора мосту, стовп, огорожа, дерево, щогла, будівельні матеріали і т. ін.).

Наїзд на пішохода — пригода, під час якої транспортний засіб (у тому числі вантаж, що ним перевозиться) наїхав на людину чи вона сама наштовхнулася на транспортний засіб, що рухався.

Наїзд на велосипедиста — пригода, під час якої транспортний засіб наїхав на велосипедиста чи він сам наштовхнувся на транспортний засіб, що рухався.

Наїзд на гужовий транспорт — пригода, під час якої транспортний засіб наїхав на запряжених тварин або на візок, котрий вони транспортували, або запряжені тварини чи візок, який вони транспортували, ударилися в транспортний засіб, що рухався.

Наїзд на тварин — пригода, під час якої транспортний засіб наїхав на птахів, диких чи свійських тварин (включаючи в'ючних і верхових) або ці тварини чи

птахи ударилися в транспортний засіб, внаслідок чого потерпіли люди чи спричинені матеріальні збитки.

Падіння пасажира — пригода, під час якої людина випала із транспортного засобу, що рухався, або впала у салоні транспортного засобу.

Падіння вантажу — пригода, під час якої від падіння вантажу, що перевозився, чи відкинутого колесом механічного транспортного засобу люди потерпіли.

З викладеного можна зробити тільки один висновок: щоб уникнути власної загибелі чи оточуючих, не завдати шкоди здоров'ю чи матеріальній шкоди будь-кому, слід знати відповідне законодавство і дотримуватися його вимог, а також Правил дорожнього руху усім його учасникам. З цією метою законодавством передбачено заходи щодо профілактики аварійності на транспорті (див., наприклад, нижченаведений розділ «Обов'язки посадових осіб щодо гарантування безпеки дорожнього руху»). Крім цього, слід знати і заходи, які здійснює Державтоінспекція щодо попередження ДТП.